

govoril o krivičnem davku, katerega morajo plačevati haloški vinogradniki že leta in leta od golega kamenja vrljub mnogim prošnjam in pritožbam. Tam, kjer so se pred uničenjem po trtni uši nahajali lepi vinogradi, niso zmogli Haložani zaradi slabih denarnih razmer obnoviti vsega terena ter so veliki kompleksi ostali neobdelani. Po mnogih letih hudournja in nalivov je pobrala in izprala plast zemlje, v kolikor je je še bilo na površini, in odnesla v doline, tako da štrli sedaj gola pečina, da te popade groza, če pogledaš v tak kraj, in marsikateri haloški vinogradnik plačuje od tega kamenja visoke davke še danes. Priporočal je, naj bi si še vendar enkrat mero-dajni činitelji ogledali ta svet in storili konec tej krivici. Po raznih razgovorih in nasvetih navzočih zborovalcev so sledile volitve. Z malimi izjemami je ostal stari odbor.

Sv. Barbara v Haložah. Zima je sicer malo popustila, vendar so pota skoraj nemogoča. Po hribih je ogromno snega. Vsa pota, sneg in vse drevje ter gorice, vse je v trdem ledenem oklepu. Bojimo se zlasti za vinograde in sadno drevje. Ponekod je polno snežnih plazov, ljudje komaj hodijo po ledenih gazih. Tudi čebelarji se bojijo za svoje ljubljene, ker nimajo niti enega dneva sončnega in toplega, da bi se lahko očistile. Tudi vsa vinska trgovina miruje radi snežnih ovir. Že 14 dni ne more voziti državni poštni avtobus. Petroleja in sveč še vedno ni dobili. — Poročenih je bilo pri nas tudi precej parov. Opaža se vedno, da se naši ljudje ob porokah ogibajo gostilni in grede svatje iz cerkve naravnost proti domu. Tudi hrupne gostije so že opustili z veliko godbo; navzoč je komaj kak mugač. To so znamenja današnjih razmer, ker ni denarja, ne zaslужka. Z velikim veseljem opažajo naročniki »Slov. gospodarja«, da se je pomnožilo njihovo število za mnogo novih tovarišev. Prav lepo je to!

Savinjska dolina

Lopata pri Celju. Dne 28. januarja je imela gasilska četa svoj 11. redni občni zbor, ki je potekal v najlepšem redu. Močno so odjeknile besede župnega delegata tov. Koširja Franca, kateri je med svojim govorom pripel odlikovanje gasilske zajednice za vso četo zaslužnemu tov. Lešer Francu. Nova uprava, ki je bila izvoljena pod predsedstvom tov. Krajncu Ivana, je dokaz bratske vzajemnosti in medsebojne pomoči.

Sv. Frančišek Ksaverij. Od 23. januarja do 4. februarja smo pri nas obhajali sveti misijon, katerega sta vodila gg. misijonarja p. Gracijan Heric in p. Odilo Hajnšek iz Ljubljane. Kljub slabemu potu in mrazu so se Ksaverijanci častno udeleževali vseh misijonskih pobožnosti, tako da je bila prostrana cerkev pri vsakem govoru polna. Upamo, da seme, ki je bilo vsejano, ni padlo na skalo, ampak v rodovitno zemljo, ki bo rodilo obilo dobrega sadu. — Pri nas se je tudi vršil v Prosvetnem domu redni letni občni zbor Fantovskega odseka. Odbor je ostal z malo spremembo stari, a srčno želi, da bi se prosvetno delo čimbolj poživilo. Ksaverijanski fantje in dekleta, vzdržite se! Čas spanja je minil, ker časi so resni in bolj kot kdaj je mladina potrebna modrega vodstva. Tega pa nam nudi edino katoliška prosveta. Pomnite, le tisti bo vzdržal, ki bo izklesan kremenit značaj, zato na delo!

Šmartno ob Paki. V celjski »Novi dobi« je zopet tukajšnji dopisnik razsul svoje onemoglo jezico na tukajšnji Fantovski odsek in na člane tega odseka. Jako ga bode v oči, da ima odsek številno članstvo, dočim nasprotne organizacije vse hirajo in bodo tudi — kakor izgleda — izhrale. Dopisnik »Nove dobee« zopet vidi v svoji bujni fantaziji neki napad, ki bi ga naj izvršili na njega — kdo? — seveda člani Fantovskega odseka! Njegov izstop iz katoliške in predsedanje v pravoslavno cerkev bi naj bil vzrok tega »inkvizicijskega namena« članov Fantovskega odseka. Ta izstop dopisnika iz katoliške Cerkve, ki je baje pameten, razumen in odločen nacionalist, vzdignilo mnogo prahu, kakor pač sam pravi. (Za njegovo pamet, razumnost in nacionalnost ne dam piškavega oreha!) Res ni junaško to njegovo dejanje in je tudi vse obsodbe vredno, ali katoliška Cerkev se tolaži s tem, da ni z njim izgubila mnogo, oziroma je izgubila samo veliko ničlo. Sicer se pa iz članka v »Novi dobi« vidi, koliko gre tukajšnji Fantovski odsek tem nacionalistom na živce in sedaj stresajo po »Novi dobi« svojo onemoglo jezico! Toda vse zaman! G. dopisniku pa še tole: Le nič se ne bojte članov Fantovskega odseka, ker oni predobro vedo, da ste se že davno skregali s svojo pametjo, in s takimi ljudmi, kot ste vi, sploh nimajo in ne bodo imeli posla. Jugoslovanskim nacionalistom

pa k pridobitvi takega člana naše Iskrene častitke! »Prijetno!«

Polzela. Loterija Fantovskega odseka se bo vršila nepreklicno na velikonočni ponedeljek, dne 25. marca 1940. Ugodna prilika za pirhe. — Prosvetno društvo bo igralo krasno dramo iz narodnega življenja: »Plavž«. Datum bomo še objavili.

Šmarski kraji

Sv. Jurij ob juž. žel. Da pokaže uspehe svoje zimskega dela, priredi mladina, vdružena v Fantovskem odseku in Dekliškem krožku, akademijo. Vršila se bo v nedeljo, 18. februarja, ob treh popoldne v dvorani Katoliškega doma. Pri 20 točkah nastopi blizu sto sodelujočih. Iskreno vabljeni!

Kmečka trgovina

Nerazumevanje

Pisati o kmečki trgovini je dvakrat težko. Prvič, ker je v to svrhu zelo težko zbrati potrebne podatke in snov razdeliti tako, da bo za kmečkega čitatelja lahko umljiva. Pri zbiranju poročil za to rubriko uredništvo naleti na nasprotovanje drugih stanov, ki so mnenja, da se kmetu ne sme povedati tega, kar bi moral vedeti. V tem so vse mogoče ovire, ki jih ne homo naštevati. Dokaz za to je, da si do danes ni upal noben list začeti pisati o kmečkih cenah v taki obliki in v takem obsegu, kot »Slov. gospodar«. Mi smo s tem dokazali, da se res nesebično borimo za dobrobit kmeta, kajti nismo se ozirali na odpovedi lista in oglasov, ki nam vsled tega groze. Ne moremo pa razumeti, kako neki pridejo nekateri kmetje do prepričanja, da je od uredništva odvisen padeč in dvig cen kmetijskih pridelkov in nam pišejo, naj cene dvignemo. Saj vendar uredništvo ne kupuje ne volov, bikov in krav kakor tudi ne drugih kmetijskih pridelkov. Uredništvo hoče kmečko ljudstvo le obveščati o padcu in dviganju cen, da se po teh obvestilih ve držati pri kupčiji s premetenimi kupci in mešetarji. Naša rubrika je torej samo svetovalec kmetu pri kupčiji, ne pa kupec, od katerega je odvisna cena. Iz srca želimo in zastopamo stališče, da bi kmet za svoje pridelke čim več dobil, toda višina cen ni odvisna od nas. Čitatelji naj imajo to vedno v mislih, da se bomo tako razumeli.

Javna beseda državnim oblastem!

Kmečko ljudstvo je že izredno nevoljno, ker nima petroleja za razsvetljavo. Zvedeli smo tudi, da je delno Narodna banka kriva, da ga ni mogoče dobiti. Narod hoče imeti javno pojasnilo o tem, kdo je to povsem nepotrebno pomanjkanje petroleja zakrivil. Obenem pa zahtevamo, da se vrši pospešen postopek za dobavo petroleja. Kot pravi poročilo iz Ljubljane, je 24 velikih cistern petroleja za Slovenijo na poti iz Trsta. Naj birokratizem ne dela ovir dovozu!

Povpraševanje po blagu na domačem trgu

Smrekove in jelkine deske ter plohe kupujejo stalno v vseh debelnah. Dobava po dogovoru se vrši za več vagonov jeliovih in smrekovih desk v III. in IV. kakovosti od 18 mm dalje. Hrastovi pragi za nemške državne železnice se kupujejo v neomejeni količini. Po vsem blagu je stalno povpraševanje. Cene za mehak les so čvrste, za ostalo blago pa trdne.

Kontrola pri prodaji konj in njih cena

Pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine se je pretekli teden vršilo posvetovanje predstavnikov državnih ustanov o vprašanju kontrole izvoza konj v tujino. Predvsem je šlo za to, da se ustavi prevelik izvoz, ker je s tem bila onemogočena oskrba s konji pri naši vojski. Kontrola se pa naj vrši tudi pri cenah. Radi vojne namreč tujina zelo išče naše konje in plača cene, ki omogočajo našim izvoznikom konj nesluten zaslужek, tako da visoka cena ne pride v korist konjerejcu. Izvozniki radi tega samo pri enem konju zaslužijo po 4 do 5 tisoč dinarjev. Država se je odločila, da v tem oziru napravi red s tem, da izvede kontrolo izvoza konj na podlagi cen, ki jih plača tujina. Najbrž bo izdana v ta namen posebna uredba. Osnova se bo poseben odbor za kontrolo izvoza konj. Da bi se s cenami, ki jih za konje plača tujina, okoristili v prvi vrsti konjerejci, se bodo vršili v ta namen posebni konjski sejmi. Na teh sejmih bodo kupčijo nadzorovali posebne v ta namen imenovane komisije.

Posavje

Boštanj ob Savi. Že tretji mesec se naša dekleta vežbajo za bodoče gospodinjke. Vse hočejo biti čimbolj pridne in se v tem času čimveč naučiti. V dneh od 2. do 4. februarja smo imeli še zdravstveni tečaj, ki se ga je udeleževalo nad sto žen in deklet. V nedeljo, 18. februarja, ob treh priredijo dekleta iz gospodinjkega tečaja lepo igro »Prisegame«, kjer se srečuje dekliško veselje z razdrto družinsko srečo dveh sester, ki se po dvajsetih letih zopet najdeta v ljubzni. Za zaključek gospodinjkega tečaja pa pripravljajo dekleta razstavo ročnih del in kuharskih umetnosti, da tako pokažejo, da niso zaman obiskovale tečaja. Razstava bo v nedeljo, 25. februarja, od sedmih zjutraj do treh popoldne.

je, katerih naloga bo, da bodo uravnali kupčijo s konji tako, da se bo z visokimi cenami konj okoristil v prvi vrsti konjerejec.

V zvezi s to kontrolo je »Gospodarska sloga« povzela potrebne mere, da obvaruje kmete pred prodajo konj v brezenje. Omenjena organizacija je dokazala, da prekupci zaslužijo 50% pri kupčiji s konji. V očigled temu je razposlala svojim zaupnikom po vseh krajih Hrvatske okrožnico, v kateri opozarja kmečke gospodarje, da naj svojih kvalitetnih konj ne prodajajo izpod 7000 din komad. Če se pa kje pojavijo konjski mešetarji, jih morajo zaupniki »Gospodarske sloge« takoj javiti osrednji zadrugi »Gospodarske sloge« v Zagrebu.

Na sejmu v Zagrebu so se prodajali lahki konji po 3000—5000 din, srednje težki od 5000 do 10.000 din, težki od 10.000 do 14.000 din par. Konji za zakol so pa bili po 2—2.50 din kg žive teže.

Na isti način, kot se namerava izvesti kontrola cen pri konjih, bi se naj izvedla tudi kontrola cen pri prodaji goveje živine in svinj, s čimer bi se brez dvoma koristilo našemu kmetu.

Kurivo

Premog kosovec 260—285 din, kockovec 245 do 260 din, orehovec 205—220 din, grahovec 155 do 170 din, zdrob 120—130 din, prah 80—85 din stot. — Bukova drva 13.50—16.50 din, hrastova 11.50—14.50 din 100 kg. — Bukovo oglje 61 do 66 din 100 kg.

Cene goveje živine in svinj v Ptuj

Živina. Voli 3.50—5.50 din, krave 2.25—4.60 din, bikji 3.50—4.75 din, junci 3.25—4 din, telce 3.75—5 din, teleta 5 din za 1 kg žive teže, konji po kakovosti in velikosti 500—4000 din.

Svinje. Prašiči 6—12 tednov stari 80—120 din komad, pršutarji 7—7.75 din, debele svinje 8 do 8.75 din, plemenske svinje 6.50—7 din kg žive teže.

Drobne gospodarske vesti

Izvoz živih svinj. Za čas od 4. do 10. februarja se je dovolilo v Nemčijo izvoziti 71 vagonov živih svinj, v Češko-Moravsko pa 30 vagonov. Poleg tega se je še naši industriji dovolilo izvoziti 21 vagonov svinj. Skupno izvozno dovoljenje znaša v omenjeni dve pokrajini za teden dni 122 vagonov svinj. — Za čas od 11. do 17. februarja pa je dovoljeno izvoziti v Nemčijo 69 vagonov živih svinj, kar znaša 3450 komadov. V Češko-Moravsko je dovoljeno v tem času izvoziti 28 vagonov živih svinj ali 1400 komadov, v Slovaško pa 10 vagonov ali 504 komade.

Najnižje cene za oljnato seme je določilo trgovinsko ministrstvo v skladu s kmetijskim ministrom. Cene oljnatih semen so po tem predpisu za leto 1940. sledeče: seme sončnic 235 din, seme oljnate repice (ripsa) 350 din, laneno seme 360 din, sezamovo seme 520 din, seme belega moka 450 din, seme buč (bučnice) 280 din, ricinovo seme 420 din, bombažno seme 100 din stot.

Cement za kavo. Iz naše države (Splita) se izvezi veliko cementa v Srednjo in Južno Ameriko, predvsem v Brazilijo. Sedaj je odredila naša Narodna banka, da izvozniki cementa (tovarne) ne bodo smeli cementa prodati Američanom drugače, kot da bodo ramesto izvoženega cementa uvozili v državo kavo.

Dinar v razmerju s tujim denarjem. Finančni minister je določil, da je vreden angleški funt 216 din, ameriški dolar 55 din, nemška marka

14.80 din, madžarski pengő 8.70 din, braziljanski milrajs 2.85 din, argentinski pesos 12.40 din, turška papirnata lira 34 din, francoski frank 1.24 din, švicarski frank 12.35 din, italijanska lira 2.28 din, holandski goldinar 29.15 din, bolgarski lev 46 par, romunski lej 80 par, skandinavska krona 11—12 din, španska pezeta 4.30, češka krona 1.50 din, finska marka 1.08 din, grška dragma 40 par.

Cene železu naraščajo. Lito železo se je podražilo za 1.50 din pri kg, lita vratca za štedilnike so se podražila za 30%, žebiji in žica za 0.50 din pri kg. Štedilniki pa za 15%.

Pet milijonov dinarjev je dobila »Gospodarska sloga« v Zagrebu za organizacijo izvoza goveje živine in svinj.

Cene nespredenega prediva ali kudelj. Kudelja se na domačem trgu zelo išče, dobiti je je pa zelo malo. Cene naraščajo posebno za česano kudelj. Povišanje znaša do 3 din pri kg. Cene so sledeče: kmečka kudelj 18—20 din, navita kudelj 23—24 din, polnavita 23 din kg.

Cene lesa in drv

Les v vagonih pošiljkah, postavljen na železniško postajo, je dosegel za kubični meter sledeče cene: smreka in jelka: hlodi I. in II. 220—280 din, brzojavni drogovi 180—210 din, filerji do pet šestin 240—260 din, tramli ostalih mer 230—300 din, škorote konične od 16 cm dalje 480—510 din, škorote paralelne od 16 cm dalje 560—620 din, škorote podmerne od 10 do 15 cm 530—550 din, deske plohi kon., od 16 cm dalje 440—490 din, deske plohi par., od 16 cm dalje 450—500 din. — Bukev: hlodi od 30 cm dalje I. in II. 110—130 din, hlodi za furnir od 40 cm dalje 200—220 din, deske — plohi neobrobjeni 250—280 din, deske — plohi ostrorobi 420—490, deske — plohi parjeni, neobr. 320—360 din, deske — plohi, parjeni, ostrorobi 530—620 din. — Hrast: hlodi I. in II. premera od 30 cm dalje 200—320 din, bordonali 750—850 din, deske — plohi boules 830—930 din, deske — plohi neobrobjeni 730—780 din, deske — plohi ostrorobi (podnice) 800—900 din, frizl širine 5—6 in 7 cm 700—780 din, frizl širine 8—12 cm 800—900 din. — Brestovi plohi neobrobjeni 670—750 din, javorjevi plohi neobrobjeni 660—740 din, jesenov plohi neobrobjeni 700—750 din, lipovi plohi neobrobjeni 600—650 din. — Železniški pragi dolgi 2.60 m in 14×24 cm v obsegu, hrastovi 40 do 45 din, bukovi 21—25 din komad.

Cene drvam so se od septembra do danes povisale valed velikih nakupov po tujini za 450 din pri vagonu. Drvarji v Osijeku prodajajo prvovrstna bukova drva (cepanice) po 600 din, slabše vrste pa po 520 din kilafta. V Krškem so drva po 60—75 din, v Kranju po 110—115 din, v Celju 100 din, v Lendavi 115 din, v Črnomlju 70—75 din, v Kočevju 70 din, v Laškem 75 din kubični meter.

Cene goveje živine po sejnih

Voll. Celje prvovrstni 6—6.25 din, ostali 5—6, Dravograd 4.50—5 din, Laško prvovrstni 6.25, ostali 5—5.25 din, Kranj 5.50—6 din, Črnomelj prvovrstni 6—6.50 din, ostali 5—5.50 din, Kočevje prvovrstni 6.50 din, ostali 5 din, Krško prvovrstni 6.50 din, drugovrstni 6 din, tretje vrste 5 din, Zagreb 5—6.50 din, bosanski vol 3—4.50, junči za vožnjo do 5 din kg žive teže.

Biki. Lendava 5—6 din, Zagreb 4—4.50 din kg žive teže.

Krave. Lendava 4 din, Celje 4—5 din, Dravograd 3.50—4 din, Laško 4.50—5.50 din, Kranj 4.50—5 din, Črnomelj prvovrstne 5—5.25 din, ostale 4—4.50 din, Kočevje in Krško 4—5 din, Zagreb 4.50 din, klobasarice 2.50—3 din kg žive teže.

Telice. Lendava 5—6.50 din, Celje 5—6 din, Dravograd 4.50—5 din, Laško 4.50—5.25 din, Kranj 5.50—6 din, Črnomelj 5—5.25 din, Kočevje 5—6 din, Krško 4.50—5 din, Zagreb 4.50—5.50 din kg žive teže.

Teleta. Lendava 4—5 din, Celje 5.50—6 din, Dravograd 5—6 din, Laško 5—6 din, Kranj prvovrstna 8 din, drugovrstna 7 din, Črnomelj 5.50 do 6.50 din, Kočevje in Krško prvovrstna 7 din, drugovrstna 6 din, Zagreb 6.50—7.50 din kg žive teže. Zaklana teleta v Zagrebu 7—11 din kg.

Svinje

Plemenske. V Kranju so bili mladi pujski 7 do 8 tednov stari po 130—240 din komad. V Zagrebu so bili do enega leta stari prasci 7—8 din, prasci (odroček) za klanje pa 9—11 din kg žive teže. Zaklani prasci (odroček) so bili v Zagrebu 13.75—14 din kg. Neizpitane starejše svinje v Zagrebu 7.50—8.50 din kg žive teže.

Pršutarji (proleki). Lendava 5—7 din, Celje 9 din, Dravograd 7 din, Laško 8—9 din, Kranj 8—8.50 din, Črnomelj 7 din, Kočevje in Krško 7 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Lendava 7—11 din, Celje 10 din, Dravograd 8 din, Laško 10—11 din, Kranj 9.50—10 din, Črnomelj 8—9 din, Kočevje in Krško 9 din, Zagreb 9.50—10.50 din kg žive teže.

Svinjske kože. Celje 8—10 din, Dravograd 8, Laško 8 din, Kranj 9—12 din, Črnomelj 8 din, Kočevje 10 din, Krško 8—10 din kg.

Sejmi

19. februarja živinski in kramarski: Braslovče, Pišce — 20. februarja tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski in kramarski: Ptuj; svinjski in goveji: Videm ob Savi — dne 21. februarja svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 22. februarja tržni dan: Turnišče; živinski in kramarski: Podčetrtek v Veračah, Teharje — 23. februarja svinjski: Maribor — 24. februarja svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Kozje, Laško, Rogatec, Slov. Bistrica.

Tržne cene

Žito. V vagonih pošiljkah, postavljen na železniško postajo, je imelo žito sledeče cene: južnobanatska pšenica 195—197.50 din, gornjebačka pšenica 205—207.50 din, koruza pariteta Indija 142.50—145 din, umetno sušena koruza 138 do 140 din, novi bački in sremski ječmen 180—185 din, novi bački, sremski in slavonski oves 165 do

167.50 din, nova bačka rž 160—162.50 din, suha ajda 150—155 din, suho prekmursko proso 220 do 230 din za 100 kg.

Fižol. Slovenska nakladalna postaja zdrav, na roko bran fižol sorte ribničar 500—550 din, prepelčar pa 575—650 din 100 kg.

Krompir. Zdrav, prebran slovenska nakladalna postaja: oneidovec (kranjski) 125—135 din, pozni rožnik 125—135 din, rani rožnik 145—155 din, kresnik 145—155 din, industrijski (ela, voltman) 95—105 din 100 kg.

Krma. Suho sladko seno, prešano v bale, 85 do 95 din, polsladko 80—90 din, kisló 70—80 din za 100 kg, postavljeno na železniško postajo. — slama: prešana v balah, na železniško postajo postavljena 60—65 din 100 kg.

*

Odgovor na gospodarsko vprašanje

A. V. I., Ljutomer. Sod, v katerem ste imeli silve, prav lahko uporabite za hranjenje vina. Zadostuje, da ga zakuhate z vrelo vodo, v katero ste dali sode. Na 1 hl vsebine sode vzemite 10 litrov vrele vode in četrt kile sode, torej na polovnjak (3 hl) vzemite 30 litrov vrele vode in 75 dkg sode. Zatem oplaknite sod še s čisto, svežo vodo, ga zmerno zažveplajte (eno azbestno trščico na polovnjak), nakar brez nadaljnega lahko vlijete vanj vino. Če je pa sod plesniv ali pa ciknjen, je treba najprej plesen ostrgati, parkrat zakuhati s sodo in uporabiti le za shranjevanje slabše vrste pijače (n. pr. slabega jabolčnika). Shranjevanje vina v takem sodu kljub temu, da smo ga ozdravili, ni priporočljivo.

Razgovori z našimi naročniki

OPOZORILO! Z ozirom na številne urgence naročnikov, ali smo sprejeli njihova vprašanja in kdaj bomo odgovorili, pojasnjujemo, da bomo gotovo vsem odgovorili, da smo pa v stiski s prostorom.

*

Za težka dela nesposoben koroški borec. S. F. Od svetovne vojne ste nesposobni za opravljanje težkih del, na Koroškem ste bili ranjeni v nogo. Nimate nikakega premoženja, niti zaslužka, pač pa morate skrbeti za sedem otrok. — Ako ste bili ranjeni v vojaški službi brez lastne krivde od sovražnikovega orožja, bodisi v avstrijski vojski, bodisi kot borec na Koroškem, imate — ako ste radi zadobljene rane pridobitno nesposobni vsaj 20% — pravico do invalidnine. Ako bi Vaša pridobitna nesposobnost znašala 60%, bi imeli pravico tudi do draginske doklade za sebe, za ženo in otroke do 16. leta starosti. Treba je, da se prijavite pri pristojnem okrožnem sodišču ter zaprosite za invalidnino in za ostalo državno zaščito in odmeno po uredbi o vojnih invalidih, o kateri smo na tem mestu že pisali. Ako se do sedaj še niste prijavili pri pristojnem invalidskem sodišču, nam to sporočite, da Vam damo nadaljnja navodila. — Pridobitno nesposobnost bo ugotovila posebna komisija pri vojnem okrožju.

Dvakratne orožne vaje in podpora ženi in otrokom. J. R. Vaš mož je odslužil polni kadrovi rok ter je bil v zadnjih treh mesecih že dvakrat pozvan na orožne vaje. Vprašate, ali je to pravilno. — Po zakonu ni predvideno točno, kolikokrat sme vojaška oblast klicati obveznika na orožne vaje, marveč je določeno le, da ga sme klicati po potrebi. Radi tega se ne bo dalo kaj prida ukreniti zoper ponovni poziv. — Na Vaše nadaljnje vprašanje, ali imate pravico do podpore in kam se naj zanjo obrnete, Vam sporočamo, da Vam podpora pritiče, ako se nahajate radi vpoklica Vašega moža-hranilca VI in otroci v stiski. Okolnost, da posedujete 2 ha zemlje, sama na sebi še ni ovira, da ne bi smeli dobiti podpore. S prošnjo se nemudoma obrnite na zadetni odbor, ki se nahaja pri okrajnem sodišču. Ako Vam odbor podpore ne bi priznal, se lahko pritožite na predsednika okrožnega sodišča.

Protidogovorna odpoved gostilniških prostorov. R. D. Vzeli ste v najem gostilno za dobo enega leta. Pri tem si je najemodajalec izgovoril pravico, odpovedati Vam v primeru, ako bi gostilno (najbrž hišo) prodal že preje, vsekakor pa na tri mesece. Sedaj Vam je kratkoma odpovedal na en mesec, čeprav hiše niti še ni prodal. Vprašate, ali Vas res sme predčasno odstraniti iz najetih prostorov ter Vas spraviti ob zaslužek. — Na protidogovorno odpoved se Vam ni treba ozi-

rati. Ako Vam najemodajalec odpove sodnim potom, tedaj ne zamudite vložiti ugovor ter takoj navedite izžrpnó vse, kar govori proti predčasni odpovedi. Sam Vam najemodajalec prostorov ne sme odvzeti, marveč le potom sodne izvršbe. Ako bi Vas samolastno deložiral, ga lahko tožite radi motenja posesti in Vas mora sprejeti nazaj do tlej, dokler sodišče ne odloči o vprašanju prestatka najemne pogodbe. — Ako bi najemodajalec hišo prodal pred potekom trimesečne odpovedne dobe, bi se morali Vi sicer umakniti novemu lastniku, in to po pravilni odpovedi, pri čemer znaša odpovedni rok po zakonu 14 dni, ako pa je po krajevnem običaju daljši, pa velja ta daljši. Vi ste pa upravičeni zahtevati od najemodajalca popolno zadoščenje glede na prizadeto škodo in na izgubljeno korist.

Premestitev od pehote k železničarski četi. A. P. Služili ste svoj kadrovi rok pri mitraljski četi, pozneje pa ste bili dodeljeni v delavnicokovačnico, ker ste po poklicu kovač. Po vojnem razporedu ste dodeljeni pehoti in ste že tudi opravili orožne vaje pri pehoti. Radi bi pa prišli k železniškemu oddelku in vprašate, kako bi to dosegli. — Zadevno prošnjo bi morali napraviti na poveljstvo pristojnega vojaškega okrožja ter jo kolkovati s 30 din. Ali Vam bode ugodilo, sicer ni gotovo, ker ste služili pri pehoti, a ker ste po poklicu kovač, se Vam bo morda posrečilo.

Tožba radi udarca po preteku treh mesecev. M. K. Soseba je Vašo hčerko udarila, hčerka jo je nehote udarila s srpom, nakar jo je sosedla žaila z mnogimi psovkami. Hčerka je sosedo tožila radi razžaljenja časti, pa bi se bila poravnala, ako bi bila sosedla plačala vse odvetniške stroške, a sosedla tega ni hotela, marveč je protitožila hčerko, ker jo je hčerka udarila, in »za nesrečnico, čeprav je od tega preteklo že preko tri mesece. — Protitožbo obtoženka lahko vložijo še tudi po preteku treh mesecev od dneva storitve. Uspevek bo odvisen od podatkov dokazovanja, od tega, komu bo sodišče dalo več vere. Ako je Vaša hčerka udarila sosedo le nehote, ne bi smela biti kaznovana. V ostalem določa zakon: Če je dal kdo s svojim nedostojnim nastopanjem ali kaznivim dejanjem neposredno povod drugemu, da ga razžali (torej sosedo s tem, da je hčerko udarila, povod, da jo je hčerka udarila ali ozmerjala), se sme razžalilec (hčerka) oprostiti vsake kazni; mora pa plačati stroške. Sosedo se ne bo mogla izgovarjati, da jo je Vaša hčerka izzvala, kajti začela je sosedo z udarcem, hčerka je le reagirala. Nadalje določa zakon: Če je razžaljenec razžalitev vrnil, sme sodišče — ako je vložena protitožba — obe stranki ali eno izmed njih kaznovati ali pa oprostiti vsake kazni. — Stroške zastopstva po odvetniku plača primarno tisti, ki je odvetnika najel. Sme